

1321.

פ ר ו ט ו ק ו ל . סס. 108

מישיבת ועדת הכספים, שהתקיימה ביום ב',
ג' באב תשל"ד - 22.7.74, משעה 10.00.

נ ו כ ח י מ - חברי הוועדה:

- י. קרגמן - היו"ר
- ע. אמוראי
- א. אפרת
- י. נדר
- י. בן-סאיר
- י. גולן
- צ. גרשוני
- ב.צ. חלפון
- ש. לורנץ
- ע. פיינרמן
- י.ש. פלוסין
- ג. פת
- א. רונן
- ד. קורן
- נ. קצב
- ס. שחל

מזמנים:

- י. טאוב - יו"ר רשות ניירות ערך
- מר מושכל -
- מ. נוידרפר - משרד האוצר
- גב' ש. שביד-גלעדי - משרד האוצר
- מר שטאוב - משרד האוצר

מזכיר הוועדה:

א. קרשנר

היועץ המשפטי לוועדה:

ד"ר ג. קטרון

ר ש מ ה :

שולמית פרג

בסדר-היום: (א) תקציב נוסף לשנת 1974 של רשות ניירות ערך (אישור)

(ב) חוק מס מימון רכש (הוראת שעה), תשל"ד-1974.
(דיון על חסימות 1 2 3 4 5 6)

ועדת הכספים - 22.7.74

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. קרגמן:

מך טאוב היה מופיע בפני הוועדה כנציגו של בנק ישראל. הוא היה מזכ"ל בנק ישראל. עכשיו הוא יו"ר רשות ניירות ערך.

(קודא מכתב של מר טאוב מס. 701, מ-כ"ה בתמוז תשל"ד (15 ביולי 1974); ועוד מכתב מאת א. שבו, חשב הרשות אל מר טאוב יו"ר הרשות, מ-כ"ה בתמוז תשל"ד (10 ביולי 1974).

האם אתה מוכן למסור לנו סקירה

על המצב בניירות ערך?

אינני מוכן לזה, כי לא התכוונתי לתת סקירה, אך עם הגשת הדו"ח השנתי

י. טאוב:

אתן לכם סקירה מפורטת על המצב בניירות ערך.

יש לי בקשה שניזונה מפרסומים שונים, כאילו חלה ירידה גדולה בביקוש

ע. פיינרמן:

ניירות ערך. האם זה נכון?

לפי דרישות ההנפקה, זה לא נכון. עד עכשיו יש לחץ בעניין זה. בחודש

י. טאוב:

יוני היה למעלה משיא - למעלה מחצי מיליארד לירות. הבנקים הגדולים הנפיקו 350 מיליון ל"י. ואילו בחצי החודש הזה - יולי - אין האטה.

אני קורא כאן כי "התקציב הנוסף יכוסה מהכנסות הרשות מאגרות שהיא מקבלת

ש. לורנץ:

בעד מתן היתרים לפרסום תשקיפים".

הרשות גובה 2500 ל"י בעד כל בקשה - בעשירית פרומיל מערך ההפצה, כך

י. טאוב:

שיש לנו 1,4 מיליון ל"י. למעשה, אין בעיה תקציבית. אנחנו מקבלים את הכסף תמורת רבית.

תקציב נוסף לשנת הכספים 1974 של רשות
ניירות ערך - א. ש. ר

תודה רבה. אני מאחל לך הצלחה. אנחנו נשמע סקירה מסך עם הגשת הדו"ח

היו"ר י. קרגמן:

השנתי שלכם.

ב. חוק מס מימון רכש (הוראת שעה), תשל"ד-1974 :

סעיף 1 - (קורא)

היו"ר י. סרגמן:

סעיף 2 (א) - (קורא)

מס זה לפי סעיף 7א?

ג. פת:

פירוש הדבר, שזו דירה שאדם גר בה בעצמו. על דירה כזו הוא

מר שטאובר:

לא ישלם.

מס רכש הוא חלק ממצב חירום כלכלי. האם הממשלה חושבת שהמצב הכלכלי הזה יימשך 3 שנים? מדוע זה לא יוטל לשנה אחת? הרי זו לא תכנית לטווח ארוך. אם יצטרכו לשנה נוספת, אז יאריכו את זה לעוד שנה.

ג. פת:

אני מבין שזה סעיף שפוטר את הדירות בהן גרים אנשים. אני מציע לא לפטור דירות כאלה אשר ערכן הוא מעל 300 אלף ל"י.

א. רונן:

אני מציע לבטל את האבחנה בין דירת יחיד ובין דירות לא של יחיד. לעומת זה אני מציע, שאם למישהו יש איכס דירות, אז שיעשו חשבון כולל של הדירות, כך שעל 300 אלף ל"י הוא לא ישלם.

ע. אמוראי:

אני אומר, לא על כל דירה ודירה. כלומר, אם יש לאדם שתי דירות, שכל אחת מהן שווה 150 אלף ל"י - יהיה פטור מלשלם.

מקרה של יהודי זקן, פנסיונר, שהלך לבית אבות - אני מבין ששלטונות המס מחשבים דירה זו. כאן אני רוצה להציע שדירה כזו לא תיחשב כי אדם כזה השתמש בדירה עבור החזקתו בבית אבות.

ש. לורנץ:

הצעתי מעל במת הכנסת, שדירת יחיד שהיא מעל 300-400 אלף ל"י תהא פטורה ממס. לעומת זה, וילה בסביון, בשווי של 4 מיליון ל"י, לא צריך לשחרר ממס.

אם אני אומר 300 אלף ל"י לדירה יחיד, אז אני רוצה לעשות גם יוצא מן הכלל: משפחה בת 10 נפשות גרה בדירה בת 5 חדרים. כתוצאה מכך, דירה כזו שווה 500 אלף ל"י. כאן אני רוצה להציע, להטיל מס על דירה של 300 אלף ל"י שגרה בה משפחה עד 4-5 נפשות; מעל לזה - בעד כל 2-3 נפשות - עוד 100 אלף ל"י כלומר, להתחשב בגודל הדירה בהתאם למספר הנפשות.

מר שטאובר:

ת"כ פת שאל, מדוע לשלוש שנים? - זהו מס חד פעמי, והכוונה היא

זה לא כך, משום שבשנה השלישית
המס יהיה יותר גבוה.

ח. קורפן:

יתכן. אבל זהו ההסבר של העניין.

מר שטאוב:

לשאלת ח"כ אמוראי - אני חושב שלא
טוב מה שאתה מציע. אנחנו רוצים לפטור דירה של אדם שהוא גר בה בעצמו.
העקרון הוא שבעל דירה שבה הוא גר, החוק הזה לא יחול עליו.

זה מבוסס גם על חוק מס רכוש.
בחוק מס רכוש אנחנו אומרים את זה. חל על דירה כזו סעיף 7א האומר
שיש ניכוי מסויים, שעליו לא יוטל מס רכוש. מבחינת הביצוע לא יכול
להיות אחרת. דירה שגר בה בעצמו, הוא מקבל ניכוי התחלתי.

אדם שגר בדירה, לא. טוב. אני
מסכים לזה.

ע. אמוראי:

האם אתה מסכים לזה שמעל ל-300 אלף ל"י
שהוא יחוייב? (ע. אמוראי: כן.) למעשה,
אני מביע את הסכמתי בעניין זה, כי הממשלה לא החליטה בזה.

מר שטאוב:

מעל 300 אלף ל"י ישלמו מס רכוש.

ע. פיינרמן:

אני רוצה להסב את תשומת לב כולנו
לכך שההצעה הזו היא פרי משא ומתן בין הממשלה וההסתדרות. מ"חברינו
בכנסת אני מבין שטובים לחייב את העניין הזה. למעשה, היה משא ומתן
ארוך, ולאחר מכן טובים למורת רוח שדירת יחיד, לכך ערך שהוא, תהיה
פטורה ממס רכוש.

אני רוצה שאנחנו, בוועדת הכספים,
נרצה להביא לזה שהנושא הזה יקויים, משום שיהיו תגובות לזה.

אני מבין שאם בעל דכוש ישלם את המס
שיוטל עליו. כך אמור בסעיף.

ח. קורפן:

מה דינו של רכוש שעבר לבעלים חדשים?
האם ישלמו פעמים את סלוא המס?

זה נובע מהוראות מס רכוש, ושם נאמר
שלא ישלמו פעמיים. יש הוראה אחרת

ש. שביד-גלעד:

בסעיף 10. עיין בו.

גם סעיף 10 אומר שאם אין בחוק זה
הוראה אחרת לאותו עניין, אז הוראות חוק
מס רכוש יחולו על מס זה. האם אין משמעות להוראה אחרת?

ח. קורפן:

סעיף הפטורים אומר אילו נכסים פטורים.
פה זה בקרא "הוראה אחרת". ולא נאמר

ש. שביד-גלעד:

שישולם פעמיים על נכס אחד.

אם הנכס עבר מיד ליד, אז שניהם
משלמים אותו מס. אבל כתוב בסעיף 10
"אם אין בחוק זה הוראה אחרת" --- (ש. שביד-גלעד: כתוב שלא ישולם
הנכס)

ח. קורפן:

ג. פת:

יש מקרים שהורים גרים בדירה, אשר טכנית, העבירו אותה על שם ילדיהם. אבל ההורים ממשיכים לגור בה. בעל הדירה החוקי אינו מקבל שום הכנסה מזה. באיזו מסגרת רואים דירה כזו? דירה זו הופכת להיות רכוש לילדים אחרי מות הוריהם.

ש. שבייד-גלעדי:

הם צריכים לשלם מס עזבון. אם יש כוונה, אז לטוב או לרע הם צריכים

ללכת עד הסוף.

מ. נוידרפר:

חוק זה של מס רכוש אינו מתחשב בגורם של הכנסה. הוא אומר על שם מי שרשומה הדירה ביום מסויים, הוא הבעלים שלה. מכל מקום, מישהו חייב לשלם.

ג. פת:

אני רוצה להסביר מדוע אני מתנגד ל-300 או 400 אלף ל"י: רבותי, אם אני גר בבית מסויים שעלה לי 100 אלף ל"י - בחיפה למשל, וכעבור כמה שנים, האזור של בית זה עבר לחצי מסחרי, אז ערך הדירה שלי עלה. אבל אני גר בה, וההכנסה שלי לא גדלה. אני לא אמכור אותה, משום שאז אצטרך הרבה כסף. ערך הדירה עלה, ואני ממשיך לגור בה.

זאת ועוד: ההסתדרות לקחה בחשבון את המשא ומתן הכללי. אני חושב שתפקיד הוועדה הוא לא להחמיר בזה. אין שום הצדקה לכך. קרה לי כך, שעו"ד סלומון עבר לקומה הראשונה של הדירה בה אני גר, לכן ערך הדירה שלי גדל.

אני חושב שצריך לקבל את הצעת הממשלה,

י. גולן:

גם אני נגד הטלת מס רכוש על דירת יחיד, משום שדירה כזו איננה רכוש. אני מכיר הרבה אנשים שגרים בדירה של 400-500 אלף ל"י, אבל אין להם כסף לשלם את המס הזה. לכן אני לא מעוניין להטיל מס על אדם, ובגלל זה הוא יאלץ למכור משהו כדי לשלם אותו, או שילך לבנקים כדי לקבל הלוואות. אנשים אלה גרים בדירה כזו 10 שנים, ולפתע ערכה עלה, ואין להם לשלם את זה.

ז. גרשוני:

אני רוצה לדבר בעד זה שיטילו מס על דירות שהן מעל 300 אלף ל"י. אני חושב שיש אי הבנה מצד המתנגדים. ח"כ קורפו אומר כי זה לא מס רכוש, אל מס חד פעמי, שמשלמים אותו במשך 3 שנים. הכל יפה מאד.

אבל אנחנו יודעים את הצרכים של המדינה. המדינה צריכה כסף. צריך לדעת את העדיפות של הצדק פה. נכון שיש הרבה מקרים שהדירות שלהם קפצו באופן בלתי רגיל. ואני אומר שזה יכול לתת הכנסה, אם רוצים. יכולים להשכיר חדר.

כאשר צריך כסף למדינה, אז אנשים שרכושם הגיע לכך, צריכים לעשות מאמץ.

א. רונן:

יש לי כמה הסתייגויות למסעף זה, אבל קודם כל ברצוני להעיר הערה לח"כ פיינרסון:

הנציגים של ההסתדרות שאתם דברתי, הודיעו לי באופן רשמי שזה לא עמדה רשמית של ההסתדרות, וטרם החליטו בעניין דירת יחיד.

א. רובין:

(ב) אני טוען גם שאם ההסתדרות היתה מגיעה לזה, אז אני יכול להבין שאפשר לבלוע, או לסבול שבסדיניות מקצועית, בתוספת יוקר, אנחנו אוסרים מה שהממשלה וההסתדרות קובעים ומגיעים להסכם. לזה אני מוכן. אבל אם לפטור דירה, מלאי או ציוד מס - שבענין זה ההסכם בין ההסתדרות והממשלה יחייב את ועדת הכספים - זה בשום אופן לא. על אחת וכמה וכמה אני אומר. כאשר אוסרים שזה לפי הסכם.

אני חושב שח"כ פת עשה "סלט" מכל המסים האלה - מס רכש, מס רכוש ומס שבח מקרקעין. לדעתי, מס רכש זה מנוכה מס שבח מקרקעין. אם כן, זה לא שייך לענין.

אם יש קשר להכנסה או לא - אני חושב שאין קשר עם הכנסה. מי שגר בדירה של מיליון לירות, אולי יש לו הכנסה יותר גדולה מאותו אדם שגר בדירה של 100 אלף ל"י.

הייתי מעדיף שיהיה מס רכוש ללא הפליה על כל הסוגים. מס רכש זה פטר גם את ענין ציוד ומלאי. אני לא שמעתי על שום החלטה מההסתדרות שפוטרת מס מרכש וציוד.

אדם יכול לבנות שני חדרים, ולהביא שני מחשבים - אדם כזה יהיה פטור מלשלם מס. זה טוביל לבעיה של קבלנים ומלונאים, וכל המשלחות שהיו פה. לדעתי, צריך להטיל מס על כל רכוש. אני לא מתנגד שנקבע היטל של 4% במקום 5%, אבל שזה יוטל על הכל.

י. בן-מאיר:
אני תומך בעמדת הממשלה. לכאורה, זה נשמע כסוציאלי. אבל יכול להיות שאם נצא לציבור, ונספר לו על כך, אז ישמח.

אני יודע שזה דבר פופולרי, משום שזה מוטל על דירות יקרות. אני חושב שהוועדה הזו צריכה לשקול גם את הצדק של הענין. למעשה, דירת יחיד שגר בה האדם עצמו, שווה אפס.

אני בעד לקחת מאשירים יותר, אבל לפי מרד הוגן. אני מדבר על דירות מגורים.

אני מקבל את העקרון שצריך לקחת מס ממי שיכול לשלם מס. מס הכנסה עם מיליון מגיעים היום ל-87.5%. זה לא נמוך. ואם יש התעשרות קלה, אז זה בגלל שמישהו מתחמק מלשלם מס הכנסה. לכן הוא מתעשר.

מס רכוש הוא מס רגרסיבי בלתי צודק הקיים בכלל. אתה צורך יותר, אז תשלם יותר.

אדם שיש לו רכוש מעבר לדירה, אז זה רכוש שיש לו. אם אדם יש לו מגורים - הוא לא חי מהם. אוסרים לו "יש לך רכוש". זה דבר עסקי, ומהם לוקחים כסף. אבל אדם שיש לו דירה אחת, אני טוען שזה לא רכוש.

אדם שקנה דירה לפני 5-8 שנים, אז יש לו חובות גדולים שמשלם אותם. יש הרבה אנשים שנוסעים לחו"ל. אחד לא נסע לחו"ל, לא קנה נעליים יקרות וכו', והוא משלם חובות כל הזמן.

לכן אני אומר כי זו דירה שגרים בה. ולא מתכווננים למכור אותה, אז על דירה כזו אתה מטיל סכומים כל כך גדולים?

ד. קורן:
אדם גר בדירה יקרה מאד, והוא משלם מס רכוש גדול. האם הוא גם משלם

מס רכש?

י. בן-מאיר:

מכונית לא דומה לדירה. בדירה
כל אחד צריך לגור. נכון שלא כל

אחד צריך לגור בדירה יקרה. אבל מכונית זה לא אותו דבר.

בשנת 1972 קנה אדם דירה ב-200 אלף ל"י.
היא זה לא לוכסוס. היום דירה זו שווה 480 אלף ל"י. על אדם כזה אתה
מטיל 1700 ל"י כל שנה. כך שהמס השולי של אדם כזה עולה. לכן אני אומר,
שאני נגד כל העניין הזה. אם כן, אז אני מציע להעלות יותר את התקרה.

י. ברד:

על סעיף 2(א) אני לא רוצה לדבר.

י. ש. פלומין:

אני מתנגד לעניין הזה של חיוב במס.
אני תוסך בהצעת יחיד. אנחנו צריכים
לזכור שהחוק הזה הוא לא לשנה אחת, אלא לשלוש שנים. ואם ההערכות
משתנות משנה לשנה, אז ישלמו 1.7%, שזה 680 ל"י. זה לא נורא.

אותה דירה ששווה 400 אלף ל"י,
בשנת 1976 תהיה שווה 700 אלף ל"י. אין הצמדה אוטומטית לשינוי.
אנשי מס הכנסה מתנגדים להצמדה. מכל מקום, ברור הוא שהמחירים יעלו.
על 380 אלף ל"י תצטרך לשלם מס מסויים. זה מס החקמה של חלק מהרכוש.
באיזה שהוא מקום צריך לדעת היכן אנחנו צריכים לשים את "הברקס". זה
מתייחס לדירות ספציפיות. זאת אומרת, לא כל דירת יחיד. אלא קודם כל,
דירת מגוריו של אדם, אם יש אייזנברג אחד כזה, אז שישלם.

לגבי רכב: לגבי רכב רציית להציע
לגבי מכוניות עממיות, שאינן עולות על 1000 סמ"ק - שמכוניות אלה תהיינה
פטורות מכל מס. מכונית פיאט 600, בקושי סוחבת את עצמה - מכונית כזו,
ושכמותה, צריכות להיות פטורות מס. לדעתי, אם את אופנועים ותלת-אופנועים
לא חייבו, אז גם את אלה אין לחייב, שכן אין הכדל ביניהם.

היו"ר י. קרגמן:

כמה הערות: ההסתדרות, אין ספק
שהיא גורם, אבל אי אפשר להסתמך
על מה שהיא מחליטה. ההסתדרות לא מזמינה את ועדת הכספים לדון בעניינים
שלה, ואנחנו לא חייבים לקבל את מה שהיא מחליטה.

לגבי העניין הזה של דירת יחיד:
אפשר לטעון מה שטוען ח"כ פת וחברים אחרים - בן-מאיר, פלומין, שענתם
לא פסולה. איזה ערך יש לרכוש שבו אני גר? שלמתי 70 אלף ל"י עבור
הדירה. ואני לא סוכר אותה. אבל הערך שלה עלה. זה נכון.

למעשה, אנחנו מחפשים מגורנים
וכל מיני צורות אובייקטיביים כדי לגייס את הכספים. אנחנו שומעים מכולם
התנגדויות. כל המשלחות הביעו התנגדות, כי זה ימוטט, זה יחריב וכו'.

בעניין מה שנאמר על פופולריות: מה
שמציעים פה זה לא פופולרי, משום שזה יפגע באנשים. הנה, עובדי הכנסת
רכשו דירות בגבעת המבשר, ועכשיו זה שווה חצי מיליון ל"י.

השאלה היא כזו: אמנם הממשלה לא
רצתה לפגוע בנושא זה, וזה מתוך כל הנימוקים שהובאו כאן. אבל מצד שני,
אנחנו רוצים לגייס כספים. אדם רכש דירה ששווה חצי מיליון ל"י. אם
הוא ימכור אותה, אז הוא ישלם; או מי שרכוש דירה מעל 300 אלף ל"י, גם
כן ישלם. יש אנשים על הכרמל שהדירות שלהם שוות מעל לחצי מיליון ל"י.
זו לא אינפלציה.

אם אנחנו לא רוצים את זה, אז צריך
לחפש מקורות אחרים. יכול מישהו להציע שהאחוז יהיה יותר קטן. אבל
ביחס לתקרה, אני לא הייתי מציע לשנות. מוטב ללכת ב-300 אלף ל"י, או
250 אלף ל"י, ולהנמיך כך שיהיה 6000 ל"י, ולא 10 אלפים ל"י.

ביו"ר י. קרגמן:

אנחנו יכולים לומר גם שמיטון רכש לא יוטל על דירה של 70 מ"ר. מס רכש זה מס מלחמה, ולא הייתי משחרר את האנשים האלה מהשתתפות בנשיאה בעול. מס זה שיוטל לא רק בעיר, אלא בכל מקום.

ע. פיינרמן:

הייתי מציע לחברים שהתנגדו פה על דירת יחיד, שאנחנו נחפש מוצא בענין זה. לפי דעתי צריך למצוא נוסח שיכול לאחד את כולנו מתוך הנחה שיש מקום לכך שבעלי רכוש גבוה ישתתפו יותר מבעלי רכוש שערכו נמוך.

אני לא מציע שאנחנו נוריד את האחות. שנקבע כמס דירות. האחידות הזו של 5% מוצאת חן בעיני. לכן הייתי מציע להגביה את התקרה, ונטייל את זה על בעלי רכוש יותר גבוה. 5%, אבל 400 אלף ל"י ומעלה.

ע. פיינרמן:

יש סיכוי להביא לכך שיהיה מספר יותר גדול של חברי ועדת הכספים אשר יתמוך בזה.

ח. קורפן:

על פי המספרים בחוק זה, כל הרכוש לא יביא ל-10 מיליארד ל"י. זה רק על רכוש ומקרקעין, כולל מכוונות. ואנחנו רוצים לאסוף 750 מיליון ל"י, למעט דירות יחיד פרטיות. פירוש הדבר שזה נאסר ב-15 מיליארד ל"י.

אני חושב שיש לנו רכוש ששווה יותר.

מ. נוידרפר:

פוטנציאל הגבייה הוא גבוה יותר. האמת היא שגם היום במס רכוש עירוני רגיל אנחנו לא מגיעים למספר מקרים לא קטן, בעיקר בקרקעות, לא מגיעים לגבייה, אלא רק כשזה מתממש. נעשות הרבה פעולות עקיפה.

סעיף 2(ב) -

א. קרשנר:

יש כאן תזכיר של בעלי המגרשים.

ח. קורפן:

אדם רכש קרקע, אז הוא ישלם מס, כאשר גם קודמו ישלם מס. כלומר, שניהם ישלמו מס.

אז אומרים לי שיש מס רכוש.

במס רכוש יש רכב? (ש. שבייד-גלעד: כן).

י. בן-טאיר:

קבלן בונה עכשיו בית עם 10 דירות. זאת אוסרת, שבתנאי הבנייה של היום, בנין כזה ייגמר בעוד 5 שנים. מתי יחול על בנין זה מס? לפי חוזה הוא מעביר את המס על המועמדים לדירה.

י. ברד:

מסעיף 2(ב) נובע כך שיכולים להיות מקרים שמישהו אחר ישלם מס רכוש. אני חושב שזה לא טוב. אני חושב שטבעי הוא שמי שמשלם מס רכוש, אם זה באמת לשלוש שנים - אני ברגע זה מעדיף להאמין שזה לשלוש שנים - אז שיהיה רישום נפרד של חייבי המס, וזה לא טוב, כי אחר כך יכול להיות עוד יותר גרוע.

י. בדר:

נניח שהיה בנין, והוא נהרס - אז זה לחוד, וזה לחוד. אדם אחד משלם מס, ואדם אחר משלם גם כן את המס. בחוק מס רכוש הדברים דוקא יותר פשוטים. הבעל הוא עשרה אנשים שונים, ואתם יכולים לתפוש אותם, כאשר הכלל הוא שמשלמים פעם אחת. שם יש לכם מצב טוב מאד, אבל כאן יש הגדרה אחרת, שמזמינה 90% של מקרים, אבל יהיה אחוז מסויים שיהיו גם אחרים. אחר כך, יהיו גם מקרים על הגבול. וזה דבר טוב לבג"צים ועורכי דין. לשם מה נחוצה לכם הגדרה אחרת נפרדת - "מי שהוא בעל רכב בין 1 באוקטובר 1974 לבין 30 בספטמבר 1977" - לפי מה שכתוב כאן, ברור הוא שמי שהיה בעל רכב רק בתקופה זו - איננו חייב. אחר כך כתוב, מי שהיה בעל רכב כל הזמן.

אני מראה איך זה מסוכן שתהיה הגדרה נפרדת. אני רוצה לשאול, מדוע שתהיה כאן הגדרה נפרדת?

ד"ר ג. קטרון:

איך לנו כאן הגדרות נפרדות. אבל יש כאן דבר פשוט: שנת המס מתחילה ב-1 באפריל, והחוק ייכנס לחוקף מ-1 באפריל 1974. זו עובדה שאיננו מתעלמים ממנה. לכן אנחנו צריכים לשלב את החוק הזה במערכת החוקים עם שנות המס שלהם.

זאת ועוד: יש לזכור כי עברו כבר

חמשה חדשים, וחוק זה צריך לפעול.

אני מקבל את טענת ח"כ בדר, שהוא צריך להיות בעל רכב במשך כל התקופה. אני מקבל את זה. לכן אנחנו נפעיל את זה, ונגיד "מי שהיה בעל רכב באחד הימים, בין תאריך זה לבין זה.

י.ש. פלומין:

אני מבין שמחייבים מקרקעים ולא את האדם. אם קרקע עברה ידיים, אז כל פעם יוטל חיוב על אותה קרקע. יחייבו את אלה שהיו בעלי מקרקעים באותה שנת מס. (גב' ש. שביד-גלעד): יש סעיף 2(ב). (1) של חוק מס רכוש

אני מציע שיהיה ברור, שזה לא בא לשנות את הקיים, הואיל ויש לנו הוראה ספציפית שחורגת. אם היו לוקחים את חוק מס רכוש, והיו מוסיפים שישולם כך וכך, אז היה טוב. אבל הגדרה נוספת מעוררת בעיות.

יש לדעתי סתירה בין סעיף 2(א) לבין סעיף 2(ב)(2). כלומר, לפי סעיף 2(ב)(2) הוא כן ישלם בשנת המס 1977.

גב' ש. שביד-גלעד:

לדעתי, צריך לחתוך את זה ב-31.3.77, ולא בספטמבר 1977.

אבל יש לנו הצעה בענין זה, ואנחנו נביא את הנוסח מחר. (מ. נוידרפר: במכונניות יש הצעת חוק) בסעיף 5 כתוב "המס על רכב יהיה כמפורט בחוספת א' לחוק זה". הכוונה למס רכוש. בסעיף 6 מדבר גם כן על מס רכוש (י.ש. פלומין: זה ענין של תשלום ולא חיוב. יש מועד לתשלום ויש מועד להטלת החיוב. לא נאמר מה התאריך לחישוב שנתיים-שלוש) אמרתי כבר, כי יש לנו הצעת תיקון בענין זה.

אנחנו מציעים לכתוב בסעיף 6 שהתשלומים בין 1 באוקטובר ל-30 בספטמבר ייחסו לשנה הקודמת. מי שקנה עד עכשיו, ישלם לשנתיים, ולא לשלוש. או שיקנה רק בסוף.

מכל מקום, אנחנו נביא בפניכם הצעה

ג. פח:
אני רוצה להתייחס לטבלות של ענין הרכב, לגבי סכומי המס: ניקח לדוגמה אח המכוננית הקטנה, שהיא בח שלוש שנים --- (ג. קיטרון: סעיף 5 מדבר על כך).

ש. לורנץ:
קבלן שמכר דירות, חתם חוזים וכו' - מי חייב לשלם את המס?

מר שטאוב:
הכלל הוא, מי שבתאריך הקובע הוא הבעל הקובע, אז הוא המשלם. לצורך מס רכוש - אם זה קרקע, אז משלמים כקרקע. אם בונים, אז הקבלן הוא הבעל, ואז הוא משלם. אם הדייר, אז אם הוא חייב, הוא משלם. ואם לא, אז הוא פטור. אם אין רישום בטאבו, הוא פטור.

ש. לורנץ:
אחרי שקבלתי את החשובה, אני רוצה להביע את דעתי ולהציע לחברי הוועדה שכאן כמה דברים: לדעתי, אנחנו מחטיאים את המטרה, כי מבחינה חוקית, כל זמן שלא העביר בטאבו זה עדיין הקבלן הבעל הרשמי של הדירה. דה-פקטו, אם מישהו קונה דירה, עד שנכנס לדירה עובר זמן. הדירה היא שלו לכל דבר. הוא קנה אותה. הקבלן קבע את המחיר למוכר. אין לזה שום בעלות. אם הקונה הוא הבעל, אז הוא משלם. אם הקבלן הוא הבעל, אז המס הזה יחול עליו. הוא לא ישלם את זה, כי זה כוח עליון. כל המסים שהממשלה מטילה, הוא מטיל אותם על הקונה. מי שקונה דירה, והממשלה אחרי חתימת החוזה מטילה איזה שהוא מס, אז הוא חל על הקונה, ולא על המוכר. פירוש הדבר, שאלה שקנו או שיקנו דירות, יצטרכו לשלם עוד 5% על דירת יחיד שלהם.

ח. קורפו:
אם ערכה של דירה יהיה מעל 300 אלף ל"י. הואיל ועדיין הדירה הזו לא עברה בטאבו, ובעל הדירה עדיין לא נכנס לדירה, הרי שזה חל על הקבלן.

מר שטאוב:
אני רוצה להבהיר את המצב: קבלן מתחייב במס רכוש על דירה רק כשהיא גמורה. כל עוד היא איננה גמורה, ולא יכולים להשתמש בה, היא איננה דירה אלא קרקע, ואז הוא משלם כקרקע 1.7%. ברגע שהוא מחזיק בה הלאה, ולא מוסר אותה, אז הוא משלם. אם כעבור חודש הוא מוסר אותה, אז בעד חודש משלם הקבלן, ואחר כך משלם את זה בעל הדירה.

י. ש. פלומיץ:
הבירור הזה לא מדוייק, כי אין שום סעיף כזה.

ש. לורנץ:
למעשה, אני הבינתי את ההסבר הזה. אבל אני רוצה לשכנע את חברי הוועדה, שכן דבר זה מחטיא את המטרה, וזה לא טוב.

אם הקבלן מוכר את הדירה, אז מוצדק שהוא ישלם 5% או 1.7%. אבל אם הקבלן מכר מיד ומוסר את זה לקונה, אז עובר זמן מה. אם תגיד שהקבלן ישלם 5%, אז הוא יעביר את זה על הקונה.

מר שטאוב:
אני מכיר קבלנים שמחייבים עבור הקרקע. קבלן עושה חשבון שצריך לשלם עבור הקרקע שלוש שנים אחורה.

ש. לורנץ:
אם הוא מוכר מרצון לקונה מרצון, אז הוא מעביר. אבל אני מדבר על כך שקבלן מכר דירה במחיר קבוע, הקונה חשב שהדירה עולה לו 300 אלף ל"י, אבל אחר כך הוא יצטרך לשלם עוד 5%, הוא יצטרך לשלם את זה באופן אוטומטי.

גב' ש. שביד-גלעדי:
החוק מטיל את זה על הקבלן. החוק קובע שהקבלן הוא החייב. זה איננו כוח עליון.

היו"ר י. קרגמן:
אם יש לך הצעת ניסוח, תציע אותה.

י.ש. פלומין:
לפי סעיף 55 לחוק מס רכוש, המצב הוא כזה: ב-1 באפריל הדירה הייתה בידי הקבלן, והוא קבל חיוב על 700 ל"י. אחרי זה הוא פטור. אבל לפי סעיף 55, קבלן זה יכול לדרוש את זה מהדייר.

אני מציע לכתוב, במידה שמקרקעין נמכר כדירה, יפסק החיוב עד אותו תאריך, והדירה תחוייב מאותו תאריך.

מר שטאוב:
אם נכס מסויים הועבר מאמצע השנה מאחד לשני, ואחד פטור, אז מתחייב מי שפטור. היועץ המשפטי הורה לנו לחייב על חלק מהשני. זהו הפירוש המשפטי של היועץ המשפטי.

היו"ר י. קרגמן:
שהיועץ המשפטי יבדוק את זה שנית.

ג. קטרון:
אני יכול להכניס לחוק מס רכש הוראה שנובעת מהיועץ המשפטי בקשר למס רכוש. אם אני אכניס את זה, אז זה מס רכוש. כך שלא כדאי לעשות זאת.

היו"ר י. קרגמן:
אנחנו נרשום את זה כהודעה, ואני אמסור על כך מעל במת הכנסת.

י.ש. פלומין:
זה יספק אותי.

סעיף 3(א)(ב) -

אני מציע לכתוב בריישה של הסעיף - "יהיה
שעור מהשווי שנקבע להם לענין חוק מס

ח. קורפנו:

רכוש לשנת המס 1974".

כאשר הציגו בפנינו את התכנית הכלכלית,
הראו לנו שהמס יכניס 750 מיליון ל"י. כלומר, בכל שנה יהיה סכום של
250 מיליון ל"י אם אנחנו לא אומרים את זה, אז בשנת 1976 תהיה ההערכה
יותר גבוהה, ואז יהיה כפול. מכל מקום, זו הערכה לשנת 1974. אם לא
היתה הערכה, אז יהיה עם מקדם של שנים.

אז היא תשאר לגבי שנת 1974.

מר שטאוב:

כתוב בפירוש 1973-1974.

ג. קטרוך:

אם כך, הרי שבשנת 1976 תקבל יותר
מ-250 מיליון ל"י. זה לא תורם את מה
שאמרנו. אנחנו הרי אומרים שזה יהיה מושחת על הערכה של 1974.

ח. קורפנו:

אם נכתוב שזה יהיה לשנת המס 1974, אז
ע"י זה אנחנו נשיג אותה הערכה שהיא לשלוש השנים הבאות.

ועוד: בסעיף קטן (3) כתוב "בנין המושכר
בשכירות מוגנת" - אני מציע שנכתוב 0.5 או 0.6, כי זכויות הבעלים בנכס
כזה הוא שלישי. לכן צריך להעמיד את זה על סכום זה. כמובן שמזה משתמע
גם המקדם וצריך שיוקדם.

י. בדר:
מדובר כאן על החובה של 1974. 1975 ו-1976
זה פחות. כיון שבחוק כאן במפורש רוצים
להגדיר שווי ל-1974, פירוש הדבר שלפי חוק, אין יסוד חוקי איזה שהוא
לגבי ההערכה לשנים 1975 ו-1976, שכן זה רק ל-1974. אם זה כתוב 1974,
אז אי אפשר לחזור לחוק מס רכוש, כי אולי זה פחות.

ג. קטרוך:
בסעיף 3(א) כתוב ש"המס יהיה שיעור
מהשווי שנקבע להם לענין חוק מס רכוש
לשנת המס" - זה הכלל. זה חל על 1974-1975-1976.

בסעיף 3(ב) כתוב רק לגבי שנת המס 1974.
ולגבי 1975 ו-1976 חלה ההוראה הכללית שבסעיף קטן (א). אם חלה הוראה זו,
הרי שהיא גם הקובעת.

י. בדר:
בכל זאת, סעיף קטן (ב) - זה (ב).

רציתי לשאול שאלה: מה הן ההערכות
בארץ? לפעמים זה לגבי מקרקעים קומפלטים, ולפעמים באזורים. אני
לא רוצה להכנס לבעיה של סעיף קטן (ב) טרם שאדע את מצב ההערכות.

נניח שיש הערכה ב-1972, אז פיסקה (2)
לדעתי איננה צודקת. האם עשיתם הערכה לדירה מסוימת ב-1972 ב-100 אלף ל"י,
ועכשיו זה ב-200 אלף ל"י? אני לא מדבר על 1973 ו-1974.

י. בדר:

כאן כתוב שאם דירה הוערכה ב-1972, אז המקדם שלה יהיה 2. פירוש הדבר שאם דירה הוערכה ב-1972 ב-100 אלף ל"י, אז המס הוא לפי 200 אלף ל"י. אני רואה את זה כמוגזם ביותר. אם אתם רוצים שהמון אנשים יקפצו על הסייפה, בבקשה.

נוסף לזה אני רוצה להגיד, שלכאורה זו דרך פתוחה, אבל לרוב האנשים זו לא דרך פתוחה. ואין זה פשוט לדרוש הערכה, כי זה מסובך מאד, כיון שאדם הולך לעורך דין משום שהוא בעצמו לא יעשה את זה, ואז יעשה חשבון שזה יעלה לו בכסף רב.

ועוד דבר: הסייפה מוצדקת לגבי מקרים שוליים, ולגבי מקרים של הערכה שהיתה ב-1972 ו-1971 - זה בלתי הוגן. להגיד לאדם שיביא הערכה, שכן ידוע מראש שלמקדם שנים אין יסוד. כאן כתוב כך. אני יודע שיש טבלות איך לחשב את זה. כידוע, יש הבדל בין דירות ברמת-גן לבין דירות בירושלים. ההבדלים ביניהם ידועים.

מכל מקום, להגיד פי שנים של הערכה ב-1971-1972, זה לדעתי ספקולציה בלתי הוגנת, כי אדם לא ידרוש הערכה למרות שידע מראש שזה יותר מדי.

אני רוצה לקבל אינפורמציה מתי היו

הערכות.

(ב) איך עלו הערכות של דירות באזורים השונים. כאן עשיתם דבר שבכוונה אתם רוצים להרוויח, ומראש, כאשר הבסיס חייב להיות אופטימי.

י.ש. פלומין:
אני חושב שלא יכולים לכלול את כולם בהערכה אחת לגבי מקרקעין. ישנם מקרקעים שהבנייה בהם מוגבלת לפי חוק תכנון ובנייה, שבהם נותנים הנחה של 80%. אני לא רואה שבחוק זה מתחשבים במקרקעים אלה. (גב' ש. שבייד: מעריכים את השווי באופן אוטומטי). אני חושב שהערכת הערך זה דבר אחד, למרות שבסעיף 79 של חוק תכנון ובנייה נותנים הנחה.

אני מציע הסתייגות, ואני מציע שלגבי מקרקעים מוגבלים לפי חוק תכנון ובנייה, שהמס עליהם יהיה של חצי אחוז בלבד.

לגבי ענין בתי מלון: בתי מלון כוללים בתוך הרכב הבנייה גם מרכיבים של ציוד, כגון: מעליות, מזוג אוויר ועוד. מצאנו לנכון לפטור ציוד. עובדה היא שבתי מלון מגיעים ל-37%.

אני חושב שהטיעונים של בעלי בתי מלון

הם רבות משקל.

ועוד דבר - לגבי החקלאים: אני רוצה להבין את סעיף 4, כי הוא מתייחס לסעיף 3. כתוב: "וכן על מטעים וקרקע של חקלאי שחל עליהם סעיף 13 לחוק מס רכוש, יהיה כמפורט בחוספת ב' לחוק זה". האם הכוונה היא למטעים וקרקע של חקלאים, או "מטעים" - וכאן יבוא פטיק - "וקרקע של חקלאי שחל עליהם סעיף 13 לחוק מס רכוש".

אני מדבר על מטעים כמטעים, ולא

דוקא של חקלאים, וב) של חקלאים.

סעיף 13 לא חל על שום דבר, אלא על שווי. סעיף 13 קובע שווי, ולא קובע תחולה.

סעיפים אחרים אולי קובעים תחולה. אבל אתם אומרים "חל עליו". אם אתם מפרשים יחד גם קרקע וגם מטעים, אז אני רוצה להתייחס לנושא של חקלאים.

אם זה מטעים, בין אם זה חקלאי או לא, מחייב 45%. מטע איננו חקלאי, אז הוא ישלם משווי, וכאן יש לי מה לומר.

ג. פח:

אני מציע שאנחנו נתייחס באופן מיוחד לבנינים שבחוק הגנת הדייר. לא יחכן כך, משום שאנחנו גוזלים את כבשת הרש. אנחנו יודעים את מצבם. אנחנו מציעים פה שבית מגורים שאיננו בחוק הגנת הדייר ישלם 1.7%, כי הוא מקבל שכר דירה. אני חושב כי ההבדל בין חוק הגנת הדייר לבין שכר דירה כלכלי הוא של מאה אחוז, כך שאנחנו לא יכולים לקבוע שישלמו חצי.

היום מכירה הממשלה בשכר דירה עד 700 ל"י, וזה פטור ממס. אנחנו דנו בנושא של חוק הגנת הדייר, והוספנו להם נטל כזה שלא נשאר להם שום דבר. זה למעשה כל מה שנשאר להם. זו כבשת הרש. לכן אני מציע לפטור אותם בכלל.

אני גם מציע שנכניס את הקטגוריה של בתי מלון. בסופו של דבר אנחנו נשלם את זה. אנחנו היום במצב שפוטרים משפחה שנמצאת במצב קשה. אנחנו יודעים שהממשלה תומכת בבתי מלון, ושמצבם קשה ביותר, ביחוד בשטחים מסויימים בארץ.

בינתיים אני מציע לפטור את הבעלי בתים. כמו כן אני מציע להכניס את בתי המלון בתור מפעלים תעשייתיים. אני מתכוון בעלי בתים שחל עליהם חוק הגנת הדייר.

ש. לורנץ:

במקום 0.8%, אני מציע שיהיה 0.6% לבעלי בתים. הערך הזה מתחלק, וזה שלישי.

לגבי בתי מלון צריכה להיות תשומת לב

מיוחדת: הם הסבירו את הבעיות שלהם.

בקשר להערכת מקרקעים לשנת 1973/74, אחר כך נאמר בין מגורים עסקי. אתה לא מדבר על קרקע? (מר שטאוב: מקרקעין זה כולל קרקע, מגורים ומטעים).

בסעיף 3(ב) כתוב: "על אף האמור בסעיף

קטן (א), יהיה לשנת המס 1974 שווים של מקרקעין שלא הוערכו לשנות המס 1973 או 1974 וכו' (מצטט את הסעיף עם הפירוט)

אתה לא מדבר על קרקע. אם כן, לא קבעתה

ולא כלום. אין מקדם לקרקע.

א. קרשנר:

קבלנו מכתב מעורך דין י. גרוס -

(יו"ר הוועדה קורא את המכתב של עו"ד י. גרוס מתאריך 11.7.74)

מר שטאוב:

הוצע ע"י ח"כ קורפו שהבסיס של 1974 יהיה סטטי, ושלא ישונה במשך 3 שנים.

אני לא אסביר למה אנחנו לא יכולים להסכים לזה - כי זה יהיה מעין הקפאה מסויימת.

ביחס לדירות מוגנות, אבל קודם אענה

לח"כ בדר בקשר להערכות: דירות מגורים שהוערכו בשנת 1972 - לא שינינו את הערכתן. פרט לבתים חדשים ש"נולדו" אחרי תאריך זה. הכוונה ל-1972 היא, לאוקטובר 1971 שקובע לגבי 1972. אנחנו מציעים לגבי אוקטובר 1971, ואנחנו מציעים את המקדם 2.

אנחנו משוכנעים שהמקדם 2 הוא פחות

מהערך הריאלי, אבל מכיון שלכלל יש יוצא מן הכלל, אז אדם יחשוב אחרת, ואז הוא יגיש בקשה לתאריך 1974.

דירתך, ח"כ בדר, ודירתך אלו פי-שנים פחות.

אולי דירתי שבירושלים, ולא בחל-אביב.

י. בדר:

מר שטאוב:

זו אותה דירה, אבל היא לפחות פי-2.5 עומדת במס רכוש. אתה יכול להגיש מכתב קצר שבו אתה מבקש להעריך את דירתך לשנת 1974. (י. בדר: אני יודע שברמת גן זה אחרת ובנתניה זה אחרת)

לא יכולנו לעשות מקדם אזורי. לכן

הלכנו במקדם נמוך.

ביחס לקרקעות - מכיון שבקרקעות לא

היו הקפאות, אז הערך נעשה מדי שנה. כך שלא היה צורך להכניס מקדם.

בקשר לבנין עסקי: לא הכל הספקנו להעריך.

לקראת 1974 וקראת 1975 אנחנו נעשה לכן היינו צריכים לתת פה מקדם. הערכה.

לח"כ פלומין: קרקע שהיא מוגבלת בזכויותיה אצלנו היא מוערכת הרבה פחות משוויה. המקרה הקלאסי היא תכנית ל. דונם קרקע שווה 300-400 אלף ל"י. מכיון שאי אפשר לבנות עליו, אז זה מוערך ב-60-70 אלף ל"י. לכן המס הוא על 60 אלף ל"י.

לדעתי, אין מקום לסעיף 79, כי ברגע

שאני מעריך את ערכו המוקטן עשרית הרי אין מקום לתת עוד דחיה. האמת היא שאנחנו לא נותנים שום דחיה, אלא דחיה התשלום.

כאשר מדובר על מס רכוש רגיל, אז

אפשר להגיד כי זה נקבע בשנים שהיה בהן מיתון קשה. לכן דוחים את המס המוקטן לאלה. לאור המצב והתכנית, אינני סבור שיש מקום לבקש דחיה התשלום, כי השעור ממילא נמוך.

בקשר לבתי מלון: ח"כ פלומין, אתה

דברת על פסק דין שהיה לפני הרפורמה במס רכוש. ההגדרה לענין זה היא פשוטה - הבנין הוא חלק בלתי נפרד, לכן הוא נקרא בנין. זה לא רק בבתי מלון, אלא גם בחעשיה. אתה יכול להעריך בית מלון בלי המעליה. בבנין שלך יש מעליה, אז זה חלק מהבנין. (י.ש. פלומין: כמה יש לך כאלה?) אולי יש בתי מלון בלי מעליה. אבל בהרבה בתים יש מעליה. כל בתי ההבראה בקבוצים, הם בלי מיזוג אוויר וכו', אז הם בדרגה נמוכה.

באופן מעשי, כל מה שהוא בלתי נפרד

וטבעי אז הוא חלק מהבנין.

ביחס לבתי מלון כענף, שמצבם קשה: יש

לפעמים שהמצב קשה, ואז דנים במס, אבל המצב משתנה. אנחנו יודעים כי בשנה שעברה היה מצבם הטוב ביותר. אנחנו דנים על מס לשלוש שנים. אנחנו נקווה שבעוד חצי שנה יהיה הענף הזה המכניס ביותר.

מכל מקום, לשנות חוק זה מהווה בעיה.

אני חושב שיש עוד ענפים שהם לא פחות מבתי מלון שיכולים להצביע מבחינה כלכלית - אני מתכוון לתעשייה - שאנחנו מעוניינים לעודד אותה, לסבסד אותה.

הרבה קבלנים באו, בעלי מגרשים ועוד,

והם טענו מה שטענו. ההצעה שלנו היא פשוטה מאד. אחר כך אנחנו נראה אם זה עונה. ההצעה אומרת, שכל אותם נכסים במס רכוש משלמים לפי שעור קלאסי, והם ישלמו מס רכוש לפי הטבלה המצורפת. הם משלמים לפי ערך, ולפי ערך זה הרבה יותר גבוה ממה שגבינו במס רכוש.

ביחס לבתים מוגנים: נכון כי לפי חוק

הגנת הדייר השווי הוא שלישי. גם השווי שלנו הוא שלישי. אם זה 0.8%, הרי זה מתוך שלישי, כך שאי אפשר לדבר פעמיים.

אנחנו הכרנו שמצבם קשה. זה למעשה

חצי מהשווי המוקטן. אי אפשר גם לדבר על זה שזה שווה שלישי, כי לקחנו את השלישי, וחייבנו אותם בחצי מהמס.

מר שטאוב:

חברי הכנסת פלומין ופת עוררו את הבעיה של בעלי בתים. למעשה, אנחנו מחשבים יחד אתם לפי שכר הדירה שהם מקבלים. כמו כן השווי, אותו שלישי, מותאם לשכר הדירה שהם מקבלים. לפני שנתיים היו בירורים, ואמרת שאנחנו מבססים את זה לפי שכר דירה, ואכן זה מותאם לשכר דירה שמקבלים. אנחנו מורידים להם שלישי כהוצאות, ואחר כך מכפילים את זה בעשרים, לפי מה שאומרים לי כולם, זה הרבה פחות ממה שזה בפועל בשוק. למעשה, בעלי הבתים מרוצים מזה.

כל בעל בית שמוכיח כמה הוא מקבל שכר דירה, אז אנחנו מבססים את זה על אותו שכר דירה. על כל פנים, בעלי הבתים שוקלים מה כדאי להם. אנחנו קבלנו את הפורמולה שהסברתי קודם לכן, ולאחר מכן קבלנו את הגושפנקה הרשמית של ועדת הכספים. כולם קבלו את זה כדבר צודק.

י.ש. פלומין:

לגבי חקלאים: קיימות כל ההגדרות והחובות לעומת המצב הקיים בפס

רכוש. מי שאיננו מוגדר כחקלאי, ניתנת לו האפשרות לשלם מס עד 25 אלף ל"י. ומעל לסכום זה, המס מוגדל. הזכות הזו הושמטה מהצעת החוק שלפנינו.

לכן אני מציע - מאחר וסעיף 44 לחוק מס רכוש מדבר על כך שאדם שאיננו חקלאי, ושיש לו מטעים וכו' - הואיל ואנחנו מטילים 1.7% על רכוש מסוג זה שיועד ומותר לבנייה. במקרה שהעיריה עוד לא קבעה תכניתיה לגבי רכוש כזה, ומעשיית הוא לא ניתן לבנייה --- (ש. שביד-גלעדי: זה משתקף בשווי) אנחנו מדברים על הגדרה בסטטוס.

אני אומר, כי המגרש ייהפך לשכזה רק

כשמתרת עליו בנייה.

(ב) אני מציע שנשנה את המטרה - לגבי מטע של חקלאי נקבע שלצורך חוק זה יהיה 30%. זו גם הבעיה של הקבוצים. רוב רובם של הקבוצים נתקלים בזה. לדעתי, אין מקום לעשות אבחנה בין קבוצים שיש להם 65% מלונאות ו-35% מטע, לבין מושב באזור. אני רוצה להתאים את זה למצב המציאותי.

(ג) מטעים ששייכים לאלה שאינם חקלאים - להטיל עליהם אותה מערכת של מס רכוש. לגבי ערך שישלמו - לפי 25 אלף ל"י, ומעל לסכום זה שיחוייבו לפי מקרקעים רגילים.

מר שטאוב:

לח"כ רונן: ציוד ומלאי יצרני, זה 90%. זה קיים בתעשייה, במלונאות, בחקלאות ועוד. מצאנו כי אין להטיל את המס הזה. זו התשובה. (א. רונן: מדוע?) כי זה יצרני, ואיננו רוצים להכביד. אח הבנין לא פוטרים, אבל אח הציוד אנחנו כן פוטרים. (א. אפרת: מדוע חפסור ציוד כבד?) משום שציוד כבד זה ציוד יצרני. דבר שאיננו חייב ברישוי, איננו חייב במס.

האם אתם, חברי הכנסת רונן ואפרת, רוצים שיחול מס על ציוד כבד? (א. רונן: כן)

כמובן שאפשר להטיל על הכל, אבל אין להטיל עד כדי כך. אומרים שציוד ומלאי אלה דברים יצרניים. לכן בחרו בבנין. (א. רונן: לדעתי, יש בזה משום הפליה) זו מדיניות שלא להטיל מס על תעשייה וחקלאות).

יש סוגים שונים בחעשיה. למה לעשות
חישוב של פחות יצרני ויותר יצרני בחעשיה?

א. רונן:

לח"כ פלומין: אם נכון הבינותי את
הצעתך, הרי שאתה רוצה כי ההנחה שניתנת

מר שטאוב:

שבסעיף 44, במקביל שתינתן גם במס רכש.

ביחס לקרקעות שמיועדו לבנייה - אני
לא מסכים אחר. אני לא רוצה להתייחס להצעתך השניה, לקבל את ההנחות.
אבל ביחס לקרקע שעליה נטועים עצים, אז אפשר לעקור את העצים ולבנות.
ואם אי אפשר לבנות, אז דין מגרש זה כדין כל קרקע אחרת. במה זה שונה
מחלקת קרקע שאיננה נטועה?

הבעיה השניה שעוררת ביחס להשוואה עם
קבוצים עם הכנסה של פחות מ-50% - מכיון שאנחנו מבססים על מס רכוש, אז
מה שיוחלט שם נחליט גם כאן. קיימת הצעה של ח"כ גרופר.

ב.צ. חלפון:

לגבי הערבים: יש מטעי זיתים באמצע
הכפר. הם טוענים שיש זיתים ושאי אפשר
לעקור אותם. אבל הם בכל זאת צריכים לשלם מס רכוש. מה המצב בענין זה?

מר שטאוב:

זה מתייחס לאותו קטע שאצלנו הוא מיוחס
כעירוני. אם הזיתים נמצאים באזור
עירוני - נניח בלב רעננה - אז אנחנו בודקים עם בעל הזיתים הוא כזה
שעיקר פרנסתו מחקלאות, אז אנחנו קובעים שזה זיתים. (ב.צ. חלפון: אני
מדבר על הכפר הערבי ירקה. הם הוכרזו כאזור עירוני). זה שטח עירוני
יקר. עד 25 אלף ליי לדונם - זה נחשב כעירוני. תלוי למה זה משמש.
מעל ל-25 אלף ליי - בתנאי שהבעל איננו מתפרנס מחקלאות.

היו"ר י. קרגמן:

אני מציע שנדלג על הסעיפים 4 ו-5.

סעיף 6 -

ג. קטרון:

חסר דבר אחד - איך לנו כאן הוראה
לאיזו שנת מס אנחנו מייחסים תשלומים
של רכב. כפי שאמרתי קודם לכן, החוק מתייחס לשנת המס. יש לנו פער,
ואנחנו מבקשים להוסיף ניסוח שמבטיח כי זה מיועד לרכב.

י. בדר:

אני מבקש שההצעה תכנס לתיקים של חברי
הוועדה.

א. רונן:

יש תשלומים שנתיים שמקבלים הנחה של
7.5%.

אני אומר, שמי שחוייב ב-1000 ליי יכול
לשלם באוקטובר 500 ליי ו-500 ליי בינואר. ואם הוא משלם את 500 ליי השניה
אז הוא מקבל 30%. לכן אני מציע לחקן את זה, ולעשות את זה בשעור מקובל -
לפי 15% או 16%. לדעתי, 30% זה חידוש גדול.

ש. לורנץ:

עשיתי חשבון שזה 60%, ולא 30%.

אדם שמשלם באוקטובר, אז הוא מקדים בתשלום בחודשים נובמבר ודצמבר, וזה רק על 50%. אם זה היה על כל הסכום אז זה היה 30%. ואם זה על מחצית הסכום אז זה 60%. כך עשיתי את החשבון מעל במת הכנסת. מאידך, על כל שלוש השנים - הרי זה אותו ענין. שם אתם מורידים לו 7.5% על כל שנה, ואז זה לא ריאלי, כי ערך הכסף היום שווה יותר. כל אחד יודע שהוא שווה בין 20% ל-25%. זהו מחיר האינפלציה. לכן אין לזה כוח משיכה. לעומת זה, שלוש שנים מראש, כשעל כל שנה יש הנחה של 7.5%, - לא יהיה כדאי לשלם מראש.

הואיל והמדיניות היא ספיגת כספים, אז יש כאן משהו שצריך לתקן. אם יעלו את השעורים, הוא לא יצטרך לשלם. (ג. קטרון: לא שעורים, אלא שווי) אני מציע לתח 12.5% בסעיף 7, כי אז יש יותר סיכויים לספיגת כספים.

י.ש. פלומין:

הואיל ואתם קובעים אפשרות של ערעור בסעיף 3, במקום מקדם - הערכה מחדש, אז יש לציין שזה לא יסתיים עד אוקטובר. הוא מעלה את הזכות שלו לשלם בהנחה. לכן אני מציע סעיף מעבר - מקבלת השומה, ושלא תשללו ממנו לשלם בהנחה.

י. בדר:

לגבי סעיף 6 - זה ענין של גבייה ולא רבית. לגבות מס ממגרש בפרט, זו אגדה. כסף איננו משלם. לכן מחכים עד שימכור.

לדעתי, סעיף 6 זה סעיף מקובל. יש נכיון על כך ממס רכוש.

לגבי סעיף 7 - זה לא עידוד לתשלום. אפילו אם הוא יכניס כסף בלתי צמוד לבנק בתור חסכון, יקבל יותר. חדעו לכם מראש אנחנו גמרנו אומר בלבנו להעלות את המס הזה, ואתם יכולים לקנות פטור מהעלאת המס. זה סקנדל בשני המקרים.

לעומת זה, גם לא בטוח מצב זה. ומה אם

לא יעלו את המס?

זאת ועוד: למה להפיץ בהלה מראש שהמס

הזה יועלה? מה הדיבורים ששמענו במשך שעה ממר שטאוב שב-1974 יהיה לשלוש שנים? (מר שטאוב: לא כך אמרתי) שאלתי מה יהיה השווי של 1975? (ג. קטרון: קבלת תשובה שזה יהיה לפי שווי של 1975) הערכה זה דבר אחר. אבל כמו שכתוב כאן, זה בלתי מוסרי. זה לא לימוד לאזרחות טובה. זה יותר איום. להכריז לא רק שיש מס חדש, אלא שמשם זה יעלה משנה לשנה - הרי אני אומר כי צורה זו היא אנטי כלכלית, אנטי מוסרית. (ח. קורפן: הם אמרו את זה בסעיף 3) זה לא אותו דבר. בסעיף זה כתוב שיש אינפלציה, ושאיןפלציה זו תימשך. כך כתוב בסעיף 7. אחרת אי אפשר להבין אותו.

מר שטאוב:

לחברי הכנסת רונן ולורנץ בקשר לרבית: אני מבקש לקחת בחשבון שני דברים - א) אדם שמקדים לשלם, יש לו חשבון, והוא רואה מה הוא מרוויח מזה. למשרד יש עוד חשבון נוסף, הרבה יותר חשוב, של הוצאות האדמיניסטרציה ואכיפה וסיכויים של משיכת החובות, כי האדם כן משלם או לא משלם. אבל כשאתה נותן לו פיצוי מיוחד, מעל מה שהוא יכול לקבל, אז הוא עושה מאמץ מיוחד ומשלם.

ב) ביחס לחישוב: בעצם אדם יכול לא לשלם עד 1 בדצמבר, כי העונש של הרבית שהוא יצטרך לשלם על פיגורים מחחיל מ-1 בדצמבר. פירוש הדבר, שהחשבון הוא קצת שונה מהחצי הראשון. כלומר, זה פחות מ-60%, כי החצי הראשון הוא יכול לשלם ב-30 בנובמבר. כלומר, את החלק הראשון הוא מקדים לשלם. כך גם בחצי השני שמקדים, ובאופן מעשי

הוא מקדים לי את החצי הראשון, וזה על פי ההצעה. משום שהפיגורים מתחילים ב-1 בדצמבר. באוקטובר אני עושה עיקול וגובה ממנו. אז הרביח תהיה אולי של 35%-40%. אבל רבותי, כגובה מסים, זה משתלם לנו.

לח"כ בדר: מהחוק ברור, ואנחנו איננו מסתירים את זה, וכל אחד מבין שבשנת 1975 המס יהיה לפי השווי, כי החוק אומר שזה לפי שווי מס רכוש בשנת 1975.

אם מקדימים ומשלמים את המס, אז יהיו פטורים מעלייה של השווי. מכל מקום, אני הייתי עושה כל מאמץ כדי לשלם מראש לשלוש שנים. אכן ישנם דברים יפים ולא יפים. זו המציאות שלנו. לא הייתה שנה שלא הייתה עליה. אני נוחן לו 100%, כי הוא חוסך תוספת של 100% מס לשנה הבאה. אם הוא ישלם בשנה זו, אז לא יצטרך לשלם תוספות שיהיו בשנה הבאה.

לגבי 1975 אני יכול לומר לך, רשמית, שאנחנו רואים כבר מה שהביאה שנה זו. אני אומר מהרהורי לבי, כי לי יש הרגשה שזו הנחה יותר מדי גדולה. דוקא לשלוש שנים. למעשה, יצא כך שלאנשים שיש כסף יזכו בהנחה מעל ומעבר.

תודה רבה. הישיבה נעולה.

היו"ר י. קרגמן:

הישיבה ננעלה בשעה 13.00.